

Pilotní kurz lektorů SP CSR

Přednášející: doc.PhDr.Jana Kutnohorská, CSc.

Organizace: Ostravská univerzita v Ostravě

Název projektu: „Sociální pilíř konceptu společenské odpovědnosti (CSR),
ve vztahu k zaměstnanosti OZP na volném trhu práce““

registrační číslo projektu: CZ.1.04/5.1.01/77.00003, OP LZZ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Dobrovolnictví

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Definice „dobrovolníka“

- * „Dobrovolnictví je vědomá, svobodně zvolená činnost ve prospěch druhých, kterou poskytují občané bezplatně. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově vymezena. Dobrovolnictví je profesionálně organizováno, aniž by ztratilo svoji spontaneitu. Je pravidelným a spolehlivým zdrojem pomoci pro organizaci, která s dobrovolníky spolupracuje, a zároveň zdrojem nových zkušeností, zážitků i příležitostí pro osobní růst dobrovolníků.“
- * Dobrovolník je „člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.“ (Tošner, Sozanská)

Cíl dobrovolnictví

- * Posílení sociální soudržnosti ve společnosti.
- * Rozšíření sociálního rozměru.
- * Pomoc a podpora neziskových organizací.
- * Podstatou této dobrovolnické činnosti je dobrovolná práce zaměstnanců v neziskových organizacích.

Kdo nabízí firemní dobrovolnictví?

- * Firemní dobrovolnictví většinou nabízejí velké nadnárodní společnosti, které mají větší finanční možnosti podpořit tyto aktivity sociálního charakteru.
- * *Dobrovolnictví se nesmí provozovat v rámci podnikatelské či jiné výdělečné činnosti*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Právní podpora dobrovolnictví

- * Potřeba profesionalizovat a právně ošetřit práci s dobrovolníky vyústila v roce 2002 ve vyhlášení zákona o dobrovolnické službě.
- * **Zákon č.198/2002**
- * Pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase.
- * Pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí.
- * Pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Strategie

- * Využívání práce dobrovolníků je velmi důležité strategické rozhodnutí.
- * Dobrovolníci zajišťují organizaci mnoho výhod a přínosů.
- * Dobrovolníci představují „levný“ zdroj pracovní síly.
- * Slovo „levný“ znamená, že ani dobrovolná práce není zadarmo.
- * Obecně lze říci, že práce s dobrovolníky se významně neliší od řízení lidí v běžné ziskové firmě. Kvůli absenci finanční odměny je však o to důležitější využívat ostatních forem motivování a vedení pracovníků.

Podpora dobrovolnických aktivit

Organizace musí:

- * Vynaložit určité finanční prostředky na přípravu a realizaci práce s dobrovolníky.
- * Koordinovat jejich aktivity.
- * Motivovat je pro práci.
- * Zajistit vhodné pracovní prostředky, prostory.
- * Zajistit školení bezpečnosti a ochrany práce.

Typy dobrovolnických aktivit

Rozlišení typů dobrovolnických aktivit je důležité z hlediska přípravy a následné realizace.

Jednorázové akce

- * Benefiční akce, kampaně, sbírky apod. Zapojení dobrovolníků do jednorázových aktivit nemusí znamenat, že jde o jednorázovou pomoc – akce tohoto typu ve většině případů probíhají několikrát do roka. Dobrovolník může pomáhat vícenásobně, ale vždy v krátkodobém časovém rozmezí.

Dlouhodobý dobrovolnický program

- * Probíhá v delším časovém rozpětí. Dobrovolník vykonává činnost pravidelně, například dvě hodiny týdně po celý rok. Jedná se o dobrovolný závazek, který je pro dobrovolníka splnitelný a pro organizaci užitečný svojí pravidelností. Mezi dobrovolníkem a organizací se vyplatí mít sepsanou dohodu o spolupráci, v níž jsou upraveny závazky, práva a povinnosti obou stran.

Dobrovolnická služba / mise

- * Dobrovolník vykonává dlouhodobou pomoc v zahraničí.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Oblasti působení dobrovolníka

- * **Sociální oblast** – pomoc OZP, lidem drogově či jinak závislým, seniorům, dětem z dětských domovů apod.
- * **Humanitární pomoc** při živelních katastrofách a pomoc při ochraně lidských práv uprchlíků, obětí trestných činů, ale i běžných občanů.
- * **Ekologie a pomoc při ochraně přírody** – obnova lesa, čištění vodních zdrojů.
- * **Kulturní oblast** – rekonstrukce, obnova hradů a zámků, pořádání festivalů.
- * **Oblast volného času, sportu, vzdělávání** – vedoucí kroužků, dětských oddílů, vedoucí na letních táborech.

Koordinátor

- * Klíčová osoba metodiky práce s dobrovolníky.
- * Kontaktní osoba jak pro dobrovolníky, tak i pro zaměstnance a pomáhá jim vzájemně komunikovat.
- * Provází dobrovolníky od jejich výběru přes výcvik a dobu samotné činnosti až po ukončení spolupráce.
- * Organizace mnohdy funkci koordinátora podceňují.

Koordinátor

- * Zabezpečuje:
 - realizaci náboru dobrovolníků,
 - pomáhá při uvádění dobrovolníků do organizace,
 - stará se o evidenci v databázi,
 - stará se o dodržování formálních náležitostí,
 - hledá vhodné příležitosti k motivaci dobrovolníků, povzbuzuje a děkuje za jejich pomoc.

Podpora dobrovolnických aktivit

Organizace musí:

- * Vynaložit určité finanční prostředky na přípravu a realizaci práce s dobrovolníky.
- * Koordinovat jejich aktivity.
- * Motivovat je pro práci.
- * Zajistit vhodné pracovní prostředky, prostory.
- * Zajistit školení bezpečnosti a ochrany práce.

Oblasti působení dobrovolníka

- * **Sociální oblast** – pomoc OZP, lidem drogově či jinak závislým, seniorům, dětem z dětských domovů apod.
- * **Humanitární pomoc** při živelních katastrofách a pomoc při ochraně lidských práv uprchlíků, obětí trestných činů, ale i běžných občanů.
- * **Ekologie a pomoc při ochraně přírody** – obnova lesa, čištění vodních zdrojů.
- * **Kulturní oblast** – rekonstrukce, obnova hradů a zámků, pořádání festivalů.
- * **Oblast volného času, sportu, vzdělávání** – vedoucí kroužků, dětských oddílů, vedoucí na letních táborech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Mezinárodní kontext

1997 - Valné shromáždění OSN vyhlásilo rok 2001 jako Mezinárodní rok dobrovolníků.

Cíl: Poukázat na činnost dobrovolníků po celém světě a podnítit ostatní potenciální dobrovolníky k jejich zapojení.

V rámci „roku dobrovolnictví 1997“ byla přijata rezoluce, která obsahovala doporučení týkající se činnosti dobrovolníků, byl oceněn jejich význam.

Dobrovolnictví je zde chápáno jako „integrální součást jakékoli strategie zaměřené na omezení chudoby, udržitelný rozvoj a sociální integraci, a zvláště na překonání sociální izolace a diskriminace“ (č. 52/17 z 20. listopadu 1997)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Mezinárodní kontext

- * **2011** se Evropská unie zaměřila na dobrovolnictví.
- * Evropský rok, vyhlašovaný EU, je každý rok věnován jiným prioritám. Listopad 2012, Brusel, summit Enterprise 2020, pořádala organizace CSR Europe 29.
- * José Barroso ve svém zahajovacím projevu řekl: *„Nesouhlasím s přesvědčením, že evropský sociální model je mrtvý. Musíme jej společně modernizovat. Evropská unie podporuje sociálně tržní podnikání a zavádění CSR do firemních strategií hraje v tomto ohledu důležitou roli. A je potřeba to neustále zdůrazňovat.“*

Význam dobrovolníků

- * Dobrovolníci mají vliv na poslání a činnost organizace.
- * Svou přítomností nutí organizaci k zlepšování sebe sama, ke vnímání kritiky od člověka vně organizace.
- * Organizace získává zpětnou vazbu od lidí, kteří do ní přicházejí zvenčí.
- * Do organizace se dostávají lidé, kteří nejsou zatíženi dosavadními postoji a zkušenostmi vůči organizaci, přicházejí s nekonvenčními přístupy, které se liší podle vzdělání, hodnot a životního stylu každého jedince.
- * Zpětná vazba získaná prostřednictvím rozhovorů a diskuzí s dobrovolníky tak může tvořit významný nástroj pro rozhodování managementu organizace.

Mezinárodní zkušenosti

- * Příklady:
- * Holandsko organizace De Boi
- * Estonsko
- * Jiné – interaktivní diskuse

